

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra anglistiky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ANGLICKÉ IDIOMY ZALOŽENÉ NA
NÁZVECH ZVÍŘAT

ENGLISH IDIOMS WITH ANIMAL NAMES

Vypracovala: Emilie Královcová

Vedoucí: Mgr. Ludmila Zemková, Ph.D.

2014

Bakalářská práce v nezkrácené podobě

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že, v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 13.4.2014

Emilie Královcová

Poděkování

Děkuji vedoucí bakalářské práce Mgr. Ludmile Zemkové, Ph.D. za její cenné rady a doporučení při psaní práce.

Anotace

Bakalářská práce *Anglické Idiomy založené na názvech zvířat* se teoreticky zaměřuje na obecnou lingvistiku, zejména idiomatiku. Jako podklad pro teoretickou část byla brána kniha *Frazeologie a idiomatika – česká a obecná* od jazykovědce Františka Čermáka, který se touto tematikou zabývá již několik desítek let. Prakticky je zaměřena na analýzu idiomů založených na názvech domácích zvířat v britských novinových článcích. Byly analyzovány články z britských novin *The Telegraph*, *The Times*, *The Guardian*, *The Independent* a *The Observer* umístěné na online webovém korpusu *WebCorp.co.uk*.

Abstract

The bachelor thesis *English Idioms with Animal Names* focuses on general linguistics, especially idioms. As the basis for the theoretical part is taken the book *Czech and General Phraseology* written by Czech linguist Frantisek Cermak, who deals with this topic for several decades. The practical part analyzes idioms based on the names of animals in terms of occurrence in the British newspaper articles. The articles from *The Telegraph*, *The Times*, *The Guardian*, *The Independent* and *The Observer* placed on online web corpus *WebCorp.co.uk* were analyzed.

OBSAH

Úvod.....	3
Teoretická část	4
Co je idiom.....	4
Historie.....	6
Jazykovědné a nejazykovědné obory podílející se na lexikonu idiomů	7
Stereotyp jako důležitá součást frazémů a idiomů.....	8
Principy a základy idiomatiky	8
Funkce idiomů v textu	9
Místo frazeologie a idiomatiky v jazyce a textu	10
Dělení idiomů	11
Praktická část	14
Idiomy založené na názvech zvířat	14
Bull.....	14
Cat.....	19
Chicken	23

Cow.....	25
Dog.....	26
Duck.....	30
Goat.....	31
Goose	33
Horse.....	33
Pig.....	37
Sheep.....	39
Zastoupení idiomů založených na názvech zvířat v britských periodikách.....	41
Zastoupení domácích zvířat při tvorbě idiomů	41
Závěr	42
Seznam literatury	43

ÚVOD

Učebnice angličtiny jsou plné idiomatických spojení, na jejichž znalost dávají vyučující značný důraz. Nabízela se tedy otázka, proč je tak důležité znát jednotlivé idiomy. Při návštěvě Velké Británie jsem pochopila, že idiomy jsou nedílnou součástí všech jazyků. Ačkoliv si to v češtině neuvědomujeme, každodenně je užíváme v nejrůznějších typech komunikací, ať psaných či mluvených. Od malička s nimi vyrůstáme, takže nám přijdou pochopitelné. Kámen úrazu nastane, když se snažíme dorozumět s cizincem, který se češtinu učí. Někdy ani nejsme schopni vysvětlit význam jednotlivých idiomů. Se stejným problémem jsem se setkala právě v Anglii, kde je rodilí mluvčí velmi často používali. Pokud neznáme význam idiomu, jsme naprosto ztraceni, neboť jejich význam nelze odvodit z jednotlivých složek idiomů. Proto jsem se rozhodla psát bakalářskou práci na téma *Anglické idiomy založené na názvech zvířat*. Oblast idiomů jsem musela blíže specifikovat, to bylo důvodem, proč jsem si vybrala zrovna domácí zvířata. Stěžejní publikací pro teoretickou část byla kniha významného frazeologa Františka Čermáka – *Frazeologie a idiomatika česká a obecná*.

Zajímalo mě, zda se idiomy vyskytují pouze v běžné komunikaci, nebo i v publicistickém funkčním stylu. A které noviny užívají idiomy v největším množství. V praktické části je provedena analýza jednotlivých idiomů v novinových článcích.

Teoretická část se zabývá pojmem idiom obecně, historií bádání, jazykovými a nejazykovými obory podílejícími se na lexikonu idiomů, stereotypem jako důležitou součástí idiomatiky a frazeologie, principy a základy idiomatiky, dále funkcí idiomatiky a idiomů, místem idiomů v jazykovědě a dělení idiomů. Praktická část analyzuje novinové články z pohledu užití idiomů. Zaměřena je na idiomy založené na názvech domácích zvířat, a to bull, cat, chicken, cow, dog, duck, goat, goose, horse, pig a sheep. Analýza byla provedena přes veřejně dostupný online webový korpus WebCorp.co.uk, byly vybrány pouze britské noviny, a to *The Telegraph*, *The Guardian*, *The Independent*, *The Times* a *The Observer*.

TEORETICKÁ ČÁST

CO JE IDIOM

„Idiom je úsloví, rčení – v daném jazyce slovní obrat, ustrnulé slovní spojení“. (Encyklopedický slovník, 1993, s. 430), Slovník cizích slov nabízí tento výklad *„jazykově ustálené spojení slovních tvarů, v němž alespoň jeden má jedinečnou funkci, s významem přímo neodvoditelným z významu druhého ustáleného spojení slov typické pro určitý jazyk, zpravidla nepřeložitelné. Nauka o idiomech se nazývá idiomatika“.* (Slovník cizích slov, 2010, s. 290) Zatímco Encyklopedický slovník češtiny vysvětluje idiom jako *„ustálené spojení slov, jehož význam je zčásti nebo zcela neodvoditelný z významu jeho komponentů“.* (2002, s. 139)

Analyzujeme-li sémantický útvar z hlediska sémantických rysů, užíváme názvu idiom. Pokud se zkoumá kombinatorický útvar formálně, z hlediska formálních rysů mluvíme o frazému. Idiom je taková ustálená kombinace minimálně dvou prvků, z nichž některý (popř. žádný) nefunguje stejným způsobem v žádné jiné kombinaci nebo více kombinacích, vyskytuje se v takové funkci pouze ve výrazu jediném. Jednotlivými složkami idiomu jsou: struktura, prvky a jejich povaha, kombinace, ustálenost a jsou zpravidla vždy různě anomální povahy. Pro bližší určení idiomu je zapotřebí posuzovat tyto aspekty z hlediska formálního, sémantického a kolokačního, respektive funkčního, u kolokačního aspektu obzvláště z hlediska anomálních transformací. Idiomatičností je nazývána právě taková kombinace prvků, která z nich vytváří idiom. *„Idiomatizace je diachronní proces ustalování a přeměny nefrazeologické (často autorsky metaforické) kolokace nebo věty v idiom“.* (Encyklopedický slovník češtiny, 2002, s. 176)

Idiomy můžeme najít jak v mluvené, tak i v psané podobě. Tato slovní spojení nemůžeme pochopit pouze slovním překladem jednotlivých slov ani jejich rozbořením. Často mívají význam pouze v daném jazyce. Některá idiomatická spojení mají velice staré kořeny a ty se táhnou napříč jazyky. Jedním z takových spojení např. TO FEEL

SOMETHING IN ONE'S BONES = cítit to v kostech. Toto spojení existuje i v jiných jazycích. Další idiomy se těmto zdánlivě podobají, jejich historie je však daleko kratší. Idiomům se někdy podobají METAFORY. Na rozdíl od metafory lze idiomatické spojení jen těžko pochopit pouze z významu slov. Dalším rozdílem je to, že v idiomatických spojeních nelze zaměnit jednotlivá slova za jiná. Dalším rysem idiomatických spojení je ta skutečnost, že se vždy neřídí gramatickými pravidly, přesto je můžeme používat i ve spisovné angličtině

(<http://www.helpforenglish.cz/article/2006041301-idiomy-v-anglictine> [cit. 21-3-2013])

The Cambridge Encyclopedia of English language chápe pojem idiom jako spojení dvou ústředních slov, jejichž význam nemůže být vydedukován z pouhého překladu jednotlivých lexémů. Takové vyjádření je ustáleno jak gramaticky, tak i lexikálně. Žádný z lexémů nemůžeme nahradit jiným lexémem, aniž bychom zachovali původní význam slovního spojení. (The Cambridge Encyclopedia of English language, s. 163) Čermák vnímá idiomatiku jako lingvistickou disciplínou zabývající se souborem ustálených spojení minimálně dvouslovných kombinací libovolného slovního druhu s jiným (případně kombinace stejných slovních druhů), které jsou příznačné, že alespoň jeden jejich člen je schopen se v daném významu a funkci spojovat s jinými slovy v textu jen krajně omezeně, popř. vůbec ne; je v tomto významu nebo funkci omezený pouze na tuto kombinaci. Další charakteristikou bývá neobvyklá přenesenost, sémantický posun takového spojení. Takovéto pojetí je založené na anomální kolokabilitě, spojitelnosti slov (popř. dalších jednotek) po stránce formální, výrazové, tak i sémantické a funkční, které je proti formální stránce nerozložitelná ve své původní člena. (Slovník české frazeologie a idiomatiky I. Přirovnání, 1989, s. 464). Podle manželů Kroulíkových je velmi důležitou částí idiomů sémantika, neboli nauka o významu slov a jejich proměnách. Poučuje nás, že slova, pokud stojí samostatně, mají tolik významů, kolik do nich vkládá mluvčí, teprve v kontextu se jejich význam zpřesňuje. Uvádějí zde příklad o Marku Aureliovi, za jehož vlády došlo k válce proti Markomanům, kteří sídlili na území Čech „*Marcus Aurelius dal svým legiím do boje lvy, aby dodal vojákům odvahu proti tělesně neobyčejně vyvinutým Markomanům. Když*

nastala bitva, Markomani se skutečně lekli neobyčejně velkých zvířat. Jejich vůdce, nepochybně dobrý psycholog a znalec významu řeči, uklidnil své vojáky, když je přesvědčil, že jsou to jenom římsští psi. Protože markomanští vojáci psy znali a věděli, jak s nimi zacházet, když se stávají dotěrnými, utloukli lvy svými kyji. “ Tato individuální podmíněnost řeči vedla myslitele k názoru, že lidská řeč nejen, že není nástroje k dorozumění mezi lidmi, nýbrž že je hlavní příčinou a důvodem, proč se lidé nemohou dorozumět. Jazykové prostředky, které jazyk obohacují, kráslí a umožňují nám lépe vyjádřit city, představy a myšlenky, patří do druhotné funkce jazyka, a to estetické, kterou se zabývá stylistika. Idiomy lze definovat jako ustálená spojení běžných slov, které jako celek dává odlišný, specifický význam, jemuž se nedá porozumět prostým překladem jednotlivých slov v idiomu obsažených. Nejčastější obtíže v určování idiomů jsou dále v tom, že smysl idiomu si většinou nelze odvodit znalostí gramatiky ani logickou úvahou. Charakteristickým znakem idiomů je, že se v něm slova nedají nahradit žádným jiným synonymem ani se nesmí změnit slovosled. Každý takový zásah hned idiom zničí. Mezi idiomy patří i vazby např. *I am up to it (stačím na to)* i výrazy typu *she has a tongue (hašteřivá žena)*. (*Anglicko-český slovník idiomů, 1993, s. 7-8*)

HISTORIE

Podle Aleše Klégra se idiomy staly předmětem teoretických bádání ve druhé polovině 20. století. Předcházela tomu rozsáhlá lexikografická činnost a později i rostoucí zájem o mluvený jazyk: hovorový, lidový i různorodé slangy. Při zpracování idiomatického výraziva postupovala lexikografie dvojím způsobem. Zařazoval ho do obecně výkladových slovníků, nebo pro něj vytvářela slovníky samostatné. Idiomatika začala záhy pronikat i do slovníků dvojjazyčných.

Pokud jde o češtinu a angličtinu, mezi první slovníky, které přihlížejí k této oblasti, patří: F. Krupička, J. Procházka: *A Dictionary of the English and Czech Languages Giving Pronunciation of All Words, with Special Regards to Idiomatic Phrases and Phraseology of Commercial Correspondence* (Praha, 1994). Slovníky specializované se objevily teprve po 2. světové válce, pravděpodobně v souvislosti

s novou situací. Šlo o tyto publikace: J. Galler, J. Mrázek: Slovník slangů – A Slang Dictionary of the English-speaking World (Praha, 1946), byl přepracován ve 2. Vydání pod názvem První slovník slangů a kolokvialismů (Praha, 1974). Dalším slovníkem týchž autorů byl Anglicko-česká frazeologie (Praha, 1947). F. J Špaček sepsal Anglická slovesná rčení s předložkami a vazbami – A Book of Verbal Idioms (Praha, 1947); M. Grobauer, G. Brožová a F. Malíř: Idiomy a rčení angličtině (Praha, 1948). Od 50. Let však tyto slovníky mizely a moderní frazeologii jsme nacházeli jen v obecných překladových slovnících. (Anglicko-český slovník idomů, 1993, s. 5) Anglické slovníky zabývající se frazeologií a idiomatikou *The New Oxford Dictionary of English* (NODE), *The Random House Dictionary of the English Language* (second edition) (RH) a *Collins Cobuild English Dictionary* (COBUILD). (Čermák, 2006, s. 161)

JAZYKOVĚDNÉ A NEJAZYKOVĚDNÉ OBORY PODÍLEJÍCÍ SE NA LEXIKONU IDIOMŮ

Na tvorbě ustálených slovních spojení se podílí mnoho lingvistických a nejazykových disciplín. Za jazykovědné disciplíny jsou to morfologie, protože idiomy existují už na úrovni kombinací morfémů, další nedílnou součástí je syntax, která je brána jako sekundární kritérium, tj. při respektování sémantických pravidel a frazémů jako funkčních nedělitelných jednotek. Do frazeologie někdy zasahuje i fonologie, obzvláště tím, že frazémy mají specifickou intonaci. Frazeologie je i významným prostředkem jazykové stylistiky a rétoriky. Ustálená spojení můžeme najít také v dialektologii a historicky pak i v etymologii. Nesmíme opomenout ani sémiotiku. Frazémy a idiomy jsou jazykové universale, jejichž vznik a distribuce jsou velmi specifické. Mezi nejazykové disciplíny zařazujeme historii a její události, postavy apod., která vstupuje do národní frazeologie v podobě konkrétních frazémů. Etnografii, popř. antropologii, zvláště v reflexi starých zvyků, způsobu jednání, pověr, popřípadě řemesel. Z krásné literatury víme dobře o oblibě využívat potenciál frazémů, zejména metaforicky, obrazný, k pojmenování svých různých produktů. Představy, obzvláště

biblické či antické, stojící za frazeologickými výrazy byly také užívány v malířství. Psychologie nám pak nabízí různý úhel pohledu na tato spojení. (Čermák, 2006)

STEREOTYP JAKO DŮLEŽITÁ SOUČÁST FRAZÉMŮ A IDIOMŮ

Frazémy a idiomy lze volně a nejen lingvisticky chápat jako nejvýznamnější součást stereotypů, především jazykových. Podle Čermáka „*Stereotyp je v jazyce lexikální kombinace vstupující do textu jako hotová, relativně frekventovaná a známá, resp. tradovaná jednotka, která je ustálená a negenerovatelná, za níž stojí model s podobně malou či žádnou produktivností*“ (2006, s. 24), stereotyp tedy plní dojem povědomosti, který urychluje i automatizuje tvorbu textu. Nejčastěji se stereotypy vyskytují v institucionalizovaném jazyce, kde se používá řada formulí, které promluvu formalizují a dodávají jí zdvořilostní charakter.

PRINCIPY A ZÁKLADY IDIOMATIKY

Pravidelnými kombinacemi se tu míní všechny kombinace řízené analogickými pravidly. Těmito pravidly se rozumí jak pravidla sémantická, která jsou založená na významové slučitelnosti kombinovaných prvků a smysluplnosti jejich výsledné kombinace, tak i pravidla formální a gramatická. Idiomatika je v oblasti jazykových kombinatorických možností za hranicemi pravidel do oblasti kombinací, které podle standardních pravidel v jazyce nemůžou a nemají vznikat, tedy kombinací anomálních. Tím je dána nepravidelnost a nemodelovatelnost utvoření každého idiomu. Diachronně anomální kombinace vznikaly různým způsobem, odráží rezidua kombinatorických možností dříve běžných, dnes ale diachronních, které dnešní jazykový systém už opustil. Ve frazeologii se anomálie vždy vnímá v kontrastu k pozadí sémantických a formálních poměrů v jazyce. Čím více anomálií frazém má, tím je idiomatictější a naopak. Další charakteristickou zvláštností ustálených spojení jsou platnost a fungování

principů založených na pravidlech známých odjinud z jazyka zrušeny a nelze je ani pro analýzu využít, např. slovo tu není svým povědomým významem. (Čermák, 2006, s.27)

FUNKCE IDIOMŮ V TEXTU

Primární funkce v textu je formální a sémantická. Jeho vnější syntagmatická stránka se projevuje především kolokabilitě a valenci. Funkce idiomů je dána potřebou pojmenovat (nominativní funkce) a plnit úlohu ve vyšší jednotce (strukturní funkce). K nim se řadí významná funkce pragmatická. Kolokabilita neboli schopnost spojovat se v textu s určitými typy pojmenování, má výrazně povahu sémantickou. Valence určuje konkrétní schopnost zapojení do kontextu, ať větného nebo nadvětného. V kontextu se idiom aktualizuje i po stránce sémantické, tj. ruší se na jedné straně jak jeho polysémie, tak i rozsah jeho významu, popř. se do jeho významu vnášejí v souladu se záměrem mluvčího i některé nové složky. Zachovány zůstávají jeho další charakteristické složky jako je vágnost, evaluativní povaha a další.

Idiom jako každé pojmenování slouží především ke komunikativním potřebám. Charakteristicky nejvlastnější doménou užití ustálených spojení je neformální mluvený jazyk, popř. umělecká próza a publicistika, V odborném jazyce se s výjimkou některých kvazifrazémů nevyskytuje. Jedním z hlavních faktorů vedoucí ke slabší normovanosti je míra kontextové aktualizace průměrného idiomu, která je vyšší než u slova.

Za sekundární funkce považujeme funkci estetickou, která využívá idiomů či frazémů k vyjádření, dále ekonomickou, neboť ustálená spojení jsou kratší než doslovný opis, popř. i funkci evaluativní, která používá ustálená spojení k hodnocení, tuto funkci je však také uvažovat v rámci pragmatiky. V neposlední řadě sem patří funkce metajazyková. Tato funkce je založená na sledování a zasahování do vlastní linie vloženým komentářem či opravou. (Čermák, 2006, s.35)

MÍSTO FRAZEOLOGIE A IDIOMATIKY V JAZYCE A TEXTU

Každý přirozený systém včetně jazykového se díky své neustálé interakci s okolím, jeho vlivy i vývojem otevřený. Jedním z důsledků otevřenosti je entropie, tj. to je jeho nízká uspořádanost, která se projevuje vysokou nepravidelností, nepravidelnou distribucí jednotek systému, a tedy i neprediktabilitostí jejich výskytu i vzniku. Zdá se, že dobrým příkladem vysoké entropie v jazyce je právě frazeologie a idiomatika. Jejichž informační zpracování, zvláště při jejich dekodování, je vždy složitější a vrstevnatější. V důsledku své anomálnosti mohou překročit hranice pravidel do té míry, že nabývají charakteristických vlastností. Idiomy jsou tedy Ostrředky vysoce ekonomické, které na malou plochu své formy vážou značně komplexní význam a funkci, a to v jasném protikladu k prostředkům pravidelného jazyka. Na druhou stranu jsou frazémy a idiomy nejrozsáhlejší oblastí lexikonu, která se specializuje na pragmatické funkce vyjadřování evaluativního, tj. subjektivní a emocionální evaluace v postojích a názorech uživatelů. Idiomatika a frazeologie mají velkou míru potenciality z čehož lze usuzovat, že se rychle a pružně vyvíjí.(2006, s. 42)

DĚLENÍ IDIOMŮ

Anglická publikace s názvem *English Idioms in Use* dělí idiomy podle formy na:

- Slovesa + předmět/doplňek (a příslovce) *kill two birds with one stone*
- Předložkové fráze *in the blink of an eye*
- Složeniny *a bone of contention*
- Porovnávací (*as* + adjektivum + *as* nebo *like* + noun) *as dry as a bone*
- Binominální (slovo + *and* + slovo) *rough and ready*
- Trinominální (slovo + slovo + *and* + slovo) *cool, calm and collected*
- Celé věty *to cut a long story short*

(M. McCarthy, F.O'Dell, s. 6)

Idiomy mohou být dále děleny do skupin podle formálních oblastí, ze kterých pocházejí:

- hovorové

- neutrální
- knižní
- archaické

Typy idiomů podle země, ve které jsou užívány:

- American English
- Australian English
- British English
- Canadian English
- Indian English
- Irish English
- New Zealand English
- Scottish English

Internetová stránka www.ehow.com dělí idiomy do těchto skupin:

- Simile Idioms – to jsou idiomy, jejichž význam se zakládá na porovnávání, užívají nejčastěji slova „as“ nebo „like“

- Phrasal verbs – Jejich nedílnou součástí je, jak nám už název napovídá, sloveso a předložka
- Aphorism – nesou nějaké moudro nebo morální ponaučení
- Cultural or Historical Idioms – jsou idiomy, které jsou založeny na základě individuality určitých kultur nebo historických událostí
- Metaphorical Idioms – jsou založeny na metaforách, podobně jako Smile idioms porovnávají dva objekty, situace nebo akce, s tím rozdílem, že se u nich nevyskytují slova „as“ a „like“.

(http://www.ehow.com/info_8665126_kinds-idiomatic-expression.html [cit. 14-6-2013])

Nejčastěji se z důvodu přehlednosti setkáváme s abecedním dělením, nebo tematickým dělením.

Zvířecí idiomy se dělí podle biologického hlediska na idiomy:

- vyšších živočichů
- nižších živočichů
- ptáků a ryb
- hmyzu

PRAKTICKÁ ČÁST

IDIOMY ZALOŽENÉ NA NÁZVECH ZVÍŘAT

Tato část bakalářské práce se zabývá analýzou textů, ve kterých se objevují idiomy založené na názvech zvířat, a to především zvířat domácích. Výchozími texty jsou zejména novinové články umístěné na www.webcorp.co.uk, zvoleny byly britské online noviny: *The Times*, *The Telegraph*, *The Guardian*, *The Observer* a *The Independent*. U každého idiomu je uveden český překlad a citace z novin, u níž je v závorce přeložen idiom, pokud se významově liší od původního překladu, u některých idiomů je napsán i pravděpodobný původ. Na konci je uvedeno stručné užití idiomu, u většiny idiomů také syntaktická funkce ve větě. V poznámkách pod čarou jsou umístěny odkazy na články.

Výskyt nejčastějších zvířecích názvů nebo naopak nejméně častých, na nichž jsou založeny idiomy, je shrnut v podkapitole. Další podkapitola obsahuje porovnání výskytu daných idiomů v jednotlivých periodikách.

BULL

COCK-AND-BULL STORY

- nepravdivý, vymyšlený příběh
- The Cock and The Bull byly dva známé hostince na křižovatce Londýna s jihem Anglie. Návštěvníci jednoho hostince se snažili předejnat historkami návštěvníky druhého.¹

¹ <http://www.phrases.org.uk/meanings/cock%20and%20bull%20story.html>

*“Whether in his essay on the delights of books, "Reads Like a Novel", or in anarchic thrillers like The Fairy Gun-Mother, his tone is distracted, ambulatory, omnivorous. His masters are Denis Diderot and Lawrence Sterne, and each of Pennac's books is, in essence, a cock-and-bull story.”*²

*“Simon Baker concluded it was 'a Shandean cock-and-bull story... occasionally troublesome, but written with intelligence, wit and great enthusiasm' (Spectator).”*³

*"The views put forward were forthright. I think that's fair. There is no point giving players a cock-and-bull story. We know what went wrong and must rectify this.”*⁴

Cock-and-bull story je nejčastěji používán v oblasti kultury, konkrétně ve spojení se spisovateli a knihami. Méně často je užíván v oblasti sportu. Syntakticky je užit jako doplněk nebo předmět.

HIT THE BULL’S EYE

- trefit se do černého
- roku 1833 použit jako pojmenování středu terče⁵

*“Of course, in a rising market, if you throw enough arrows at a dartboard you will eventually hit the bull's eye.”*⁶ (vydělat peníze)

² <http://www.theguardian.com/books/2006/sep/02/featuresreviews.guardianreview20>

³ <http://www.telegraph.co.uk/culture/books/3669124/Who-said-what.html>

⁴ <http://www.telegraph.co.uk/sport/football/teams/northern-ireland/2320909/Nigel-Worthington-clears-the-air.html>

⁵ http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=bull%27+eye&searchmode=none

⁶ <http://www.telegraph.co.uk/finance/markets/questor/2929024/The-Questor-column.html>

*“The winner is first to hit the bull's eye from 100 yards, with them and the runner-up organising the next year's event; you can drink on the field, but swearing will cost you a pound per curse, with the money given to charity.”*⁷ (trefit terč)

*“Craig Brown's literary spoofs hit the bull's eye so unerringly that, the next time you read one of his subject's efforts, the wretched writer seems to be floundering in a mire of self-parody.”*⁸ (vystihnout)

*“It could have misfired horribly – remember the Royal Opera's stone-dead Sweeney Todd? – but instead it hit the bull's eye.”*⁹ (zaujmot diváky)

*“It did not take McIlroy long to hit the bull's eye: bash with the driver, whack with the wedge, birdie at the 10th (his first hole).”*¹⁰ (uspět)

*“Had the team been a tad sharper in the pit stop, where Button shipped eight tenths of a second to race winner Fernando Alonso, Button would have hit the bull's eye here.”*¹¹ (uspět)

*“Third Class Post (Channel 4) seem to have hit the bull's eye with an exposé of the Royal Mail.”*¹² (zaujmot)

⁷ <http://www.theguardian.com/culture/2013/may/18/this-weeks-new-events>

⁸ <http://www.telegraph.co.uk/culture/books/3655500/Would-the-real-prim-lady-please-stand-up.html>

⁹ <http://www.telegraph.co.uk/culture/theatre/7262669/A-Little-Night-Music-review.html>

¹⁰ <http://www.independent.co.uk/sport/golf/mcilroy-makes-hay-in-the-morning-calm-as-mild-thing-daly-rolls-back-the-years-8027309.html>

¹¹ <http://www.telegraph.co.uk/sport/motorsport/formulaone/lewishamilton/7998046/F1-Italian-Grand-Prix-Lewis-Hamilton-must-cut-out-silly-errors-to-maintain-F1-title-pursuit.html>

¹² <http://www.thetimes.co.uk/tto/arts/film/article2433998.ece>

*"Marcus hit the bull's eye when he wrote about "All Along the Watchtower" after 9/11: "It may be that a citizen, especially a citizen who is also an artist, avoids speaking falsely by offering nothing less than the very best of what he has to say – which sometimes might mean nothing at all.""*¹³(trefil hřebíček na hlavičku)

Idiom se nejčastěji vyskytuje hojně v novinových článcích zaměřených zejména na sport a kulturní dění. Jak v oblasti sportu, tak v oblasti kultury si ho můžeme vysvětlit jako úspěch. S méně častým užitím se s ním setkáváme v oblasti ekonomiky, kdy si ho můžeme přeložit jako velký výdělek nebo zisk. Syntakticky je nejčastěji užíván ve formě infinitivu.

TAKE THE BULL BY THE HORNS

- statečně řešit nebezpečnou situaci
- 1700, tato idiomatická fráze pravděpodobně pochází z amerického západu, kde muži praktikovali zápasy s býky.¹⁴

*"Peer-to-peer advice is key to getting through this stage. Some businesses will take the bull by the horns and come out shining. Others will stand still, but will they still be here in a year's time?"*¹⁵(pustit se tvrdě do nějakého ochodu)

*"After his resignation, he was replaced by Pascal Soriot, who signalled his intention to take the bull by the horns as soon as he moved into the role by scrapping the group's costly buyback programme."*¹⁶ (vzít nějakou situaci pevně do rukou a vyřešit ji)

¹³ <http://www.independent.co.uk/arts-entertainment/books/reviews/bob-dylan-writings-19682010-by-greil-marcus-2276049.html>

¹⁴ <http://www.vocabulary.com/dictionary/take%20the%20bull%20by%20the%20horns>

¹⁵ <http://www.guardian.co.uk/media-network/nominet-partner-zone/uk-businesses-risk-growth>

*“Paul Ackford: Dave Attwood ready to take the bull by the horns in England campaign.”*¹⁷(být připravený ve hře)

*“Tesco needs to take the bull by the horns and stop selling beef that destroys the Amazon.”*¹⁸(vyřešit situaci)

*“They just seem to want to sit in their comfort zone and do what they were good at in their previous jobs, rather than take the bull by the horns and get their heads around our (complex) product.”*¹⁹(udělat změnu)

To take the bull by the horns se nejčastěji vyskytuje ve člancích o obchodu, méně často v těch, které jsou zaměřeny na sporty. Syntakticky jsou použity ve funkci infinitivu, vyloučené není ani užití ve funkci plnovýznamových sloves.

TO BE LIKE A BULL IN A CHINA SHOP

- být jako slon v porcelánu
- Idiom pochází z reálné situace v 17. století, kdy byl do anglických měst svážen dobytek za účelem obchodování s ním. Občas se nedalo zabránit útěku dobytku.²⁰

¹⁶ <http://www.telegraph.co.uk/finance/markets/questor/10101547/Questor-share-tip-Hold-AstraZeneca-despite-profit-slump.html>

¹⁷ <http://www.telegraph.co.uk/sport/rugbyunion/international/england/7867980/Paul-Ackford-Dave-Attwood-ready-to-take-the-bull-by-the-horns-in-England-campaign.html>

¹⁸ <http://www.guardian.co.uk/environment/2012/jun/06/tesco-supplier-amazon-rainforest-destruction>

¹⁹ <http://www.guardian.co.uk/money/2010/nov/20/dear-jeremy-work-advice>

²⁰ http://articles.timesofindia.indiatimes.com/2006-10-14/open-space/27824883_1_phrase-origin-bull

*“Mr Kerry was the subject of a scathing portrait in the Israeli daily Haaretz which called him "a naive and ham-handed diplomat who has been acting like a bull in the china shop".”*²¹(metaforické přirovnání k nevhodnému chování)

*“Israel, Haaretz, has gone from describing America's newish Secretary of State as "like a naive and clumsy diplomat who has been acting like a bull in the china shop of the Israeli-Palestinian conflict", to hailing his achievement as transforming from "Mr Bean's ultimate disaster to Tom Cruise's mission impossible".”*²²

Tento idiom se vyskytuje zřídka. Byl nalezen ve dvou různých periodikách. V obou případech ve významu nevhodného chování.

CAT

LIKE THE CAT THAT'S GOT THE CREAM

- být potěšen

*“When you've had sex, do you feel like the cat that's got the cream, or do you feel used?”*²³(cítit se sexuálně uspokojen/a)

Idiom *feel like the cat that's got the cream* je užíván zřídka. Nejčastěji ve významu sexuálního uspokojení, nebo dosažení cíle, o který dotyčný dlouho usiluje.

LET THE CAT OUT OF THE BAG

²¹ <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/israel/10075946/Kerry-admits-his-push-for-Middle-East-peace-faces-scepticism.html>

²² <http://www.independent.co.uk/voices/comment/written-off--but-john-kerry-is-defying-the-defeatists-8734963.html>

²³ <http://www.telegraph.co.uk/health/healthadvice/3356656/Lifeclass-my-husband-wont-let-me-have-a-life-of-my-own.html>

- vyzradit tajemství
- 1530, za účelem zisku obchodníci na trzích vyměňovali selata za kočky. Stávalo se, že na podvod zákazníci přišli.²⁴

“When Victoria, a voluptuous movie star, resolves to let the cat out of the bag and expose the sleazy politicians with whom she has consorted, she is assassinated in mid-sentence.”²⁵

“It’s time to let the cat out of the bag.”²⁶

“Top-flight clubs may not usually be willing to state such information but they’ve inadvertently let the cat out of the bag. All it takes is a quick delve into the murky world of football calendars.”²⁷

“Although the Scottish government insisted yesterday that there were “no plans” for mergers, opposition politicians claimed that Mr MacAskill had “let the cat out of the bag”.”²⁸

“First of all, Ian Rankin let the cat out of the bag last year when he announced that Rowling had told him she was writing a crime novel.”²⁹

²⁴ <http://www.phrases.org.uk/meanings/let-the-cat-out-of-the-bag.html>

²⁵ <http://www.guardian.co.uk/commentisfree/belief/society/children>

²⁶ <http://my.telegraph.co.uk/expat/annanicholas/10153342/its-time-to-let-the-cat-out-of-the-bag/>

²⁷ <http://www.telegraph.co.uk/sport/football/10477755/Wayne-Rooney-Samir-Nasri-and-Luis-Suarez-braced-for-exits-What-do-the-2014-calendars-say-about-your-club.html>

²⁸ <http://www.thetimes.co.uk/tto/news/uk/scotland/article3611738.ece>

²⁹ <http://www.telegraph.co.uk/culture/books/10179626/JK-Rowlings-crime-novel-the-verdict.html>

Idiom *let the cat out of the bag* je výhradně užíván ve významu vyzradit tajemství. Často v článcích týkajících se známých osobností jako politiků, herců a sportovců. Syntakticky je užíván v podobě infinitivu stejně tak jako určitého slovesa.

PLAY CAT AND MOUSE

- hrát nebezpečnou hru, zahrávat si s ohněm

*“In night-time Rajasthan, leopards play cat and mouse with humans.”*³⁰(lovit)

*“England are scheduled to name their side today, although having made a late swerve on Monday evening and deferred Tuesday's scheduled announcement, they might yet play cat and mouse with their opponents who are not due to reveal their hand until Thursday.”*³¹(zahrávat si)

*“William and Kate play cat and mouse with the press – and it's round one to the royal couple.”*³²

*“With the government determined to prevent a critical mass of people forming for a demonstration in Tunis, the protesters had to play cat and mouse: “Every time I saw a policeman I posted it on Twitter,” Amami recalled of his journey to the square where the demo was planned to take place.”*³³

³⁰ <http://www.guardian.co.uk/culture/2013/may/18/leopards-21-century-cats-review>

³¹ <http://www.telegraph.co.uk/sport/rugbyunion/international/england/2322559/Andrew-Sheridan-will-hold-the-key-for-England.html>

³² <http://www.guardian.co.uk/theguardian/2011/may/02/mainsection>

³³ <http://www.independent.co.uk/arts-entertainment/tv/reviews/last-nights-tv--how-facebook-changed-the-world-the-arab-spring-bbc2-reel-history-of-britain-bbc2-2349711.html>

Play cat and mouse je hojně využíván především v periodikách zaměřených na společenské dění. Používá se jak ve významu zahrávání si člověka s člověkem, tak i u živočichů, kteří si se svou obětí nejdříve pohrávají a pak ji usmrťí.

PUT THE CAT AMONG THE PIGEONS

- záměrně způsobit potíže

*“Let’s put the cat among the pigeons on human rights.”*³⁴(nenechat to tak)

*“I feel some sympathy for any retiring big feline in the Spanish or English countryside that suddenly finds itself the subject of a major police alert. It must wonder who or what put the cat among the pigeons when all it wanted was to go quietly about its business.”*³⁵(způsobit potíže)

*“Asda has put the cat among the pigeons in the UK grocery industry with its pledge to invest £1bn in reducing prices.”*³⁶

*“Nokia put the cat among the pigeons by announcing that it was suing Apple for patent infringement.”*³⁷

Put the cat among the pigeons můžeme přeložit jako rozvířit klidné vody, ve smyslu na něco upozornit nebo způsobit potíže. Idiom je použit ve funkci určitého slovesa.

³⁴ <http://www.thetimes.co.uk/tto/law/columnists/article3200138.ece>

³⁵ <http://my.telegraph.co.uk/expat/annanicholas/10151660/paws-for-thought-beast-of-berja-on-the-loose/>

³⁶ <http://www.telegraph.co.uk/finance/newsbysector/pharmaceuticalsandchemicals/10450979/Risk-averse-NHS-will-deter-the-drug-firms-from-investment.html>

³⁷ <http://www.guardian.co.uk/technology/blog/2009/oct/19/week>

CHICKEN

CHICKEN OUT

- vycouvat z něčeho ze strachu
- 1943, z amerického slangového podstatného jména *chicken*³⁸

*“Darren Bent won't chicken out when Aston Villa are in peri-peril”*³⁹ (nevzdat)

„Don't chicken out,” I told myself. I made it to the cliff edge. I could stop feeling this terrible simply by taking another step. It was so preposterously easy – a single step versus the pain of being alive.“⁴⁰ (nevycouvat)

Použití tohoto idiomu není zas tak časté. Většinou bývá použit, když si někdo dodává odvahu. U prvního příkladu je použit jako nadpis článku sportovního blogu. Ve druhém v textu o sebevraždách. Užíván je ve formě určitého slovesa, často s negací.

CHICKEN IN EVERY POT

- dostatek jídla
- Herbert Hoover roku 1928 pronesl *“a chicken in every pot and a car in every garage.”*⁴¹

³⁸ http://www.etymonline.com/index.php?allowed_in_frame=0&search=chicken&searchmode=none

³⁹ <http://www.theguardian.com/sport/blog/2011/jan/24/darren-bent-aston-villa-nandos>

⁴⁰ <http://www.telegraph.co.uk/health/wellbeing/10758065/Suffering-from-depression-It-was-touch-and-go-but-Ididnt-jump.html>

“This may sound like an advanced western country rather than a tiny, poor African state. Yet this is Rwanda, now in the midst of an extraordinary development plan to leap into the 21st century. More "mobile in every pocket" than "chicken in every pot", the Vision 2020 project aims to rapidly transform a depressed agricultural economy into one driven by information communications and technology (ICT)”⁴²(dostatek jídla)

“Americans like to think there's a chicken in every pot. Afghans are similarly enthused by the idea of a Khalashnikov in every home. Germans, especially Bavarians, are truly proud when every village boasts a brewery.”⁴³

“American presidents used to promise a chicken in every pot. If it were up to Google it would be a smart meter in every home.”⁴⁴

Idiom *a chicken in every pot* je hojně užíván zvláště při srovnávání různých zemí a jejich materiálního zabezpečení. Zdá se také oblíbenou frází politiků při předvolebních kampaních.

THE CHICKENS COME HOME TO ROOST

- nést následky svých chyb, špatné rozhodnutí se projeví do budoucnosti
- roku 1390 užil tento idiom Geoffrey Chaucer v povídce *The Person's Tale*⁴⁵

⁴¹ <http://www.infoplease.com/askeds/promising-chicken-every-pot.html>

⁴² <http://www.theguardian.com/world/2006/aug/01/mobilephones.rwanda>

⁴³ <http://blogs.telegraph.co.uk/news/author/damienmcelroy/>

⁴⁴ <http://www.theguardian.com/environment/blog/2010/apr/08/google-barack-obama-smart-meters>

⁴⁵ <http://www.phrases.org.uk/meanings/chickens-come-home-to-roost.html>

“When the chickens come home to roost, there may plausibly be a period of low growth with adverse implications for corporate profits. There is surely something in this argument. Yet still it is difficult to believe that this justifies a weaker performance from the London market than from Germany's.”⁴⁶

“A report by the bank's research team warns that the S&P 500 index of Wall Street equities is likely to fall by more than 300 points to around 1050 by September as "all the chickens come home to roost" from the excesses of the global boom, with contagion spreading across Europe and emerging markets.”⁴⁷

“Bank of America is forecasting four rate cuts to 4.75pc by the end of next year as the chickens come home to roost in Britain, with sterling dropping from £2.03 to around to £1.84 against the dollar.”⁴⁸

Idiom *the chickens come home to roost* se používá výhradně ve spojení s finančními tématy. Je hojně využíváný v anglických periodikách.

COW

UNTIL THE COWS COME HOME

- udělat něco navždy

⁴⁶ <http://www.telegraph.co.uk/finance/comment/rogerbootle/2841463/Why-is-the-London-stock-market-so-weak.html>

⁴⁷ <http://www.telegraph.co.uk/finance/newsbysector/banksandfinance/2791861/RBS-issues-global-stock-and-credit-crash-alert.html>

⁴⁸ <http://www.telegraph.co.uk/finance/markets/2818090/German-team-damn-UK-economic-miracle-as-a-sham.html>

- Poprvé se spojení objevilo v lednu roku 1829 v *The Times* v souvislosti s vévodou z Wellingtonu⁴⁹

*“Governments can worry about borrowing, lending, inflation, fiscal rectitude, whatever until the cows come home – but without demand there is recession.”*⁵⁰
(zabývat se něčím zas a znovu)

*“New connections will wait until the cows come home”*⁵¹(čekat po neurčitou dobu)

*“Indeed, as the supply side economist Arthur Laffer said in 2007, poorly designed tax cuts can lead to a government losing money “until the cows come home.””*⁵² (zas a znova)

Idiom často souvisí s politikou a otázkami ohledně plýtvání peněz, zavádění nových zákoníků apod. Syntakticky je užíván jako příslovečné určení času.

DOG

IN THE DOG HOUSE

- mít potíže, ocitnout se znovu na pomyslném začátku

⁴⁹ <http://www.phrases.org.uk/meanings/382900.html>

⁵⁰ <http://www.theguardian.com/commentisfree/2011/sep/06/economic-recovery-britain-chancellor>

⁵¹ <http://www.telegraph.co.uk/finance/2716418/New-connections-will-wait-until-the-cows-come-home.html>

⁵² <http://www.telegraph.co.uk/news/politics/10477524/This-is-no-time-for-tax-cuts-Mr-Osborne.html>

*“England are back in the dog house, gnawing on the same old bones of faltering basic skills and wobbly decision-making.”*⁵³ (na nízké pozici)

*“In the dog house: Liverpool manager Rafael Benitez decided to leave Robbie Keane on the bench for their away clash with Blackburn”*⁵⁴ (mít problém)

In the dog house se užívá ve spojitosti se sportovními výkony či událostmi ve sportu. Ale není vyloučeno také použití ve člancích zabývajících se kulturou obecně.

DOG AND PONY SHOW

- snaha na někoho zapůsobit uměle vytvořenými podmínkami, potěmkinovská vesnice

*“Geller told the hearing that when military officials came to visit the hospital they got a “dog and pony show” that covered up the abuse.”*⁵⁵

*“The three-hour dog and pony show I was put through at the CBN-Robertson Financial headquarters in Virginia Beach culminated in an hour-long diatribe by Volder about how Robertson was sure to sue any paper that did not provide what he called a ‘balanced’ view.”*⁵⁶

⁵³ <http://www.theguardian.com/sport/blog/2012/nov/19/autumn-internationals-wales-rugby-union-team>

⁵⁴ <http://www.telegraph.co.uk/sport/3628725/Premier-League-action.html?image=34>

⁵⁵ <http://www.theguardian.com/world/2012/jul/24/us-officers-congress-kabul-hospital>

⁵⁶ <http://www.theguardian.com/business/1999/may/23/columnists.observerbusiness1>

“She was a real dog and pony show for him,” said Ms Bourn, the town Selectman. He wanted her to look like him and he wanted her to look good so he'd look good.”⁵⁷

Idiom se užívá v různorodě zaměřených člancích. *Dog and pony show* není užíváno pouze v souvislosti s vnějšími podmínkami, ale též u chování osob, ve smyslu přetvařovat se. Syntakticky se vyskytuje jako doplněk.

DOG DAYS OF SUMMER

- teplé letní dny, především v červenci a srpnu

“The memoir of political prankster James O'Keefe – most famous for stinging Acorn and NPR – just passed Dan Brown's Inferno on the Amazon bestseller list. This feat may seem odd here in the dog days of summer: on its surface, O'Keefe's Breakthrough: Our Guerrilla War to Expose Fraud and Save Democracy is not much of a beach read.”⁵⁸ (v létě)

“The sad truth is that those who don't even board the plane and instead put the hours in during the dog days of summer will reap the rewards come the winter bonus round.”⁵⁹ (během letních dnů)

“There they go, the glories of the London Olympics, and with them the dog days of summer television. Now we are come to the winter of our discontent, or as they are more accurately known, the autumn schedules, the big guns trying to blast each other

⁵⁷<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/northamerica/usa/2490222/Rockefeller-kidnapping-Mysterious-Clark-Rockefeller-may-be-European.html>

⁵⁸ <http://www.theguardian.com/commentisfree/2013/jul/07/james-okeefe-breakthrough-memoir>

⁵⁹ <http://www.independent.co.uk/news/business/comment/james-ashton-bankers-toiling-in-these-dog-days-will-be-wagging-their-tails-at-bonus-time-8772208.html>

off the screen. The X Factor's back, Strictly looms, and I don't know if I have the nerve for the revival of Dallas.”⁶⁰

Idiom *the dog day of summer* je spojen výhradně s letními měsíci červencem, srpenem a začátkem září, kdy bývají vysoké teploty. Je užíván běžně jako substituce léta nebo letních měsíců.

GONE TO THE DOGS

- zhoršit se

*„Looking for a way to punish those responsible, while fearing – with a weary shake of the head – that there isn't much point because, what with the country having gone to the dogs, there is very little that can be done to recover the situation?”*⁶¹

*“Darren Bent's move from Sunderland to Aston Villa confirms player loyalty has gone to the dogs”*⁶²

*“The Ashes 2010: Has Australia's cricket captain Ricky Ponting gone to the dogs?”*⁶³

⁶⁰ <http://www.telegraph.co.uk/comment/columnists/terrywogan/9498567/Are-too-many-cooks-spoiling-our-broth.html>

⁶¹ <http://blogs.telegraph.co.uk/news/iainmartin1/100194809/to-see-off-ukip-cameron-will-have-to-up-his-game/>

⁶² <http://www.telegraph.co.uk/sport/football/teams/aston-villa/8270093/Darren-Bents-move-from-Sunderland-to-Aston-Villa-confirms-player-loyalty-has-gone-to-the-dogs.html>

⁶³ <http://www.telegraph.co.uk/sport/cricket/international/theashes/8228320/The-Ashes-2010-Has-Australias-cricket-captain-Ricky-Ponting-gone-to-the-dogs.html>

Gone to the dogs je používán v různě tematicky zaměřených článcích. Zde máme dva odkazy ze sportovních článků, v obou dvou je užito jako nadpis. Může se užívat jak s pomocným slovesem *have/has*, tak i bez něj.

THE HAIR OF THE DOG THAT BIT YOU

- vyprošťovák

“The traditional remedy for a hangover is to resort to the hair of the dog that bit you and have another drink.”⁶⁴

Tento idiom byl nalezen pouze v textu zaměřeném na stav po požití velkého množství alkoholu. Vyskytuje se zřídka.

DUCK

DEAD DUCK

- předem prohraná věc

“EU referendum: A rabbit from a hat... or is it just a dead duck? The Prime Minister’s aggressive European gambit has prompted a furious debate about Britain’s future. Here, influential figures tell The Independent whether he’s done the right thing...”⁶⁵
(zbytečná věc, předem prohraná)

⁶⁴<http://www.independent.co.uk/news/science/molecule-of-the-month-meet-the-dog-that-bites-you-1388168.html>

⁶⁵ <http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/eu-referendum-a-rabbit-from-a-hat-or-is-it-just-a-dead-duck-8464047.html>

“Theresa May's immigration plan is a dead duck”⁶⁶

“The Bill passed its latest stage in the Commons last night only with the support of Labour, but a second vote, to set what the Prime Minister described as a “sensible timetable” for its parliamentary passage, had to be withdrawn, leaving the legislation as a “dead duck”. ”⁶⁷

“Ian Holloway insists Blackpool have come back from being “a dead duck” last summer after guiding the club to the Championship play-off final at Wembley. ”⁶⁸

Idiom je používán jak v oblasti kultury, tak i sportu a politiky. Často v nadpisech článků ve významu předem prohrané nebo zbytečné.

GOAT

SEPARATE THE SHEEP FROM THE GOATS

- rozlišovat dobré a špatné

“Richard Fenning, its chief executive, said: “Things are going to get more complicated next year; 2014 is going to separate the sheep from the goats in terms of succeeding in emerging markets. ”⁶⁹

⁶⁶ <http://blogs.telegraph.co.uk/news/maryriddell/100108875/theresa-mays-immigration-plan-is-a-dead-duck/>

⁶⁷ <http://www.telegraph.co.uk/news/politics/9391402/Lords-reform-Lib-Dems-threaten-to-derail-boundary-changes.html>

⁶⁸ <http://www.telegraph.co.uk/sport/football/teams/blackpool/9256651/Blackpool-manager-Ian-Holloway-hails-club-after-they-set-up-play-off-final-with-West-Ham.html>

⁶⁹ <http://www.thetimes.co.uk/tto/news/world/americas/article3945714.ece>

Idiom se v člancích vyskytuje zřídka. Zde ve formě infinitivu.

GET SOMEONE'S GOAT

- rozčilovat někoho
- tento výraz pravděpodobně pochází z americké slangové angličtiny, kde je goat synonymum pro naštvaný nebo rozzuřený, poprvé byl zaznamenán roku 1904 v americké knize *Life in Sing Sing*.⁷⁰

*"Joel from Athlete, what will make you storm off? "Well," he says, "you'd really have to get someone's goat to make them storm off and you'd have to take yourself really seriously to do the storming off." "*⁷¹

*"I always drive like I'm in a hurry, and I tend to cut things fine." He adds that roadside cameras really get his goat - and have cost him six penalty points to boot. "*⁷²

*"And ended in familiarly grumpy fashion when a curmudgeon in Row M. appeared to get his goat about matters of the heart. Or perhaps it was a reference to the longer-lasting Troubles which that morning had reared their devastating head once again. "*⁷³

*"It was his eldest son, in particular, who really seemed to get his goat. When Bron was young, he spoke of Evelyn with some affection, and would occasionally tell amusing anecdotes of charades after dinner and Evelyn's witty retorts to visitors. "*⁷⁴

⁷⁰ <http://www.phrases.org.uk/meanings/get-your-goat.html>

⁷¹ <http://www.theguardian.com/culture/2007/nov/10/bbc.television>

⁷² <http://www.telegraph.co.uk/motoring/2733891/Portrait-of-a-driver-Michael-Higgs.html>

⁷³ <http://www.independent.co.uk/arts-entertainment/pop-ray-charles--van-morrison-wembley-arena-1337570.html>

Jak zde můžeme vidět, idiom *get someone's goat* je užíván častěji než předchází se jménem *goat*. Užívá se v různých okruzích. Často ve spojení se slovesy *seem* a *appear*.

GOOSE

GOOSE FLESH

- mít husí kůži

"At the stroke of the midnight hour, while the world sleeps, India will awake to life and freedom", is an extraordinarily moving and powerful speech, which I still cannot read or hear without getting goose flesh."⁷⁵ (pocit vzrušení, napětí)

*"It was an exhilarating moment. I still get goose flesh thinking about that call, which symbolised our triumph against such massive odds."*⁷⁶

Idiom *goose flesh* je spojen s pocitem vzrušení, nejistoty apod. Nejčastěji je syntakticky užíván jako doplněk slovesa *get*.

HORSE

A HORSE OF ANOTHER COLOUR

- věc odlišného původu

⁷⁴ <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/1318624/My-friend-Bron-the-prophet-of-a-generation.html>

⁷⁵ <http://www.guardian.co.uk/letters/story/0,,2067515,00.html>

⁷⁶ <http://www.guardian.co.uk/world/2007/aug/01/india>

*“That is a horse of another colour. Back-to-back is not the same as formal non-aggression commitments – meaning these things cannot happen simultaneously but only consecutively, with a considerable time lag. First commitments and getting used to each other, and then somewhere a good distance down the road, sectoral missile defence.”*⁷⁷

Idiom byl nalezen pouze v jednom článku zaměřeném na Rusko-Americké vztahy.

A ONE HORSE TOWN

- malé město, jedinečný prvek

*“Plaudits for the game will no doubt concentrate on the performance on Robin van Persie but, if Ramsey continues in this form, Arsenal will no longer be known as a one horse town.”*⁷⁸ (jedinečný)

*“She met Stanley, her future husband, around that time. She describes him as 'an old rad who used to get beaten up on his way to school in a one - horse town in the Transvaal because it was full of Afrikaaner fascists and he was Jewish'.”*⁷⁹ (zapadlé město)

Idiom *one horse town* se vyskytuje ve dvou člancích, v prvním zaměřeném na sport a v druhém na knihu. V extraktu ze sportovního článku je idiom použit ve významu jedinečný, výjimečný. Zatímco v ukázce ze článku pojednávajícím o knize je použit ve významu malého zapadlého města, zde také použit s pomlčkou.

⁷⁷ <http://www.telegraph.co.uk/sponsored/rbth/opinion/8609115/Russia-US-nuclear-deterrence.html>

⁷⁸ <http://www.guardian.co.uk/football/blog/2011/nov/07/five-things-learned-premier-league>

⁷⁹ <http://www.independent.co.uk/arts-entertainment/books/books-durban-and-oxford-shenanigans-peter-guttridge-talks-to-barbara-trapido-a-novelist-who-talks-to-her-characters-in-dreams-1417149.html>

BET ON THE WRONG HORSE

- vsadit na špatného koně ve smyslu špatně investovat, nebo se zaměřit na nesprávnou věc

„It was hard to imagine champagne corks popping in the Israeli prime minister's Jerusalem residence as Barack Obama took to the stage to make his victory speech. Much more likely was a mood of sombre resignation, possibly spiked with trepidation, as Binyamin Netanyahu reflected on his heavy bet on the wrong horse.”⁸⁰

Idiom *bet on the wrong horse* byl nalezen v článku zaměřeném na politické dění v souvislosti s volbou prezidenta USA, kdy spolu soupeřili Obama a Romney.

FROM THE HORSE'S MOUTH

- mít informaci z první ruky (od zdroje).

“Paul Muldoon could probably offer one answer to that question, and Duhig too reminds us to trust nothing straight from the horse's mouth.”⁸¹

“To solve the mystery of this unlikely comeback, I interviewed Forza anew at Michael Kettle's picture-postcard Whiteshoot Stables on the outskirts of Newbury; here again, so to speak, is the latest news from the horse's mouth.”⁸²

⁸⁰ <http://www.guardian.co.uk/world/2012/nov/07/binyamin-netanyahu-barack-obama-victory>

⁸¹ <http://observer.guardian.co.uk/review/story/0,6903,507923,00.html>

⁸² <http://www.telegraph.co.uk/sport/2993365/Talking-Points-Tales-straight-from-horses-mouth.html>

“Andy McSmith's Diary: You heard it from the horse's mouth - Ukip can't change a thing in Europe”⁸³

“Pitt's only stipulation was that he obtained stories from the horse's mouth, so to speak, so the heroic exploits of the long-deceased, such as Lord Mildmay and the Duque d'Alberquerque, are mentioned but not recorded in detail.”⁸⁴

Idiom *from the horse's mouth* je hojně užíván obzvláště v publicistice. Byl nalezen ve člancích zaměřených na kulturní dění, sport či business. Nejčastěji ve spojení s podstatnými jmény *story* a *news*.

TO BE A DARK HORSE

- tajemná osoba, jejíž plány jsou neznámé
- idiom byl původně užíván pouze v souvislosti s koňskými dostihy, později se jeho užití rozšířilo do dalších oblastí⁸⁵

“Few things quicken a punter's pulse at this point of the Flat season quite like the thought of a dark horse for the Guineas.”⁸⁶

“Mr Burnham is a dark horse partly through bitter personal circumstance.”⁸⁷

⁸³<http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/andy-mcsmiths-diary-you-heard-it-from-the-horses-mouth--ukip-cant-change-a-thing-in-europe-9158426.html>

⁸⁴ <http://www.telegraph.co.uk/sport/horseracing/8427765/Grand-National-2011-diary-Luke-Harveys-day-in-the-Aintree-spotlight-ended-in-tears.html>

⁸⁵ <http://www.phrases.org.uk/meanings/108200.html>

⁸⁶ <http://www.guardian.co.uk/sport/2009/apr/18/roger-charlton-cityscape-newbury-interview>

“The new Argentine pope was such a dark horse candidate that he had still been down to take part in Easter Sunday mass in Buenos Aires.”⁸⁸

“Russia is such a dark horse at these talks that you would barely know it was here, let alone it was the world's third largest emitter of greenhouse gases.”⁸⁹

Idiom *to be a dark horse* je velmi častý. Nejen ve spojitosti s osobami, jejichž plány nejsou zcela jasné, ale také ve spojení se zeměmi či sportovními kluby. Syntakticky bývá doplňkem slovesa ve větě.

PIG

PLAY PIGGY IN THE MIDDLE

- dělat prostředníka

“The economy has forced the middle aged and middle class to play piggy in the middle”⁹⁰

“The small-sided keep-ball games had many of those present guffawing along with the players as the likes of Michael Ballack or Ray Wilkins misplaced a pass and was forced into the centre to try to cut out the pinged passes all around. To be forced to play piggy

⁸⁷<http://blogs.telegraph.co.uk/news/maryriddell/100042626/why-dark-horse-andy-burnham-is-worth-watching/>

⁸⁸<http://www.telegraph.co.uk/news/religion/the-pope/9929194/Pope-Francis-Argentina-celebrates-election-of-Jorge-Mario-Bergoglio-to-papacy.html>

⁸⁹ <http://www.guardian.co.uk/environment/blog/2009/nov/06/barcelona-climate-talks>

⁹⁰ <http://www.thetimes.co.uk/tto/business/industries/banking/article3142335.ece>

in the middle is the footballer's ultimate shaming, particularly in front of so many onlookers. ⁹¹

"IT'S STRANGELY exhilarating to play piggy in the middle,' according to Gerry Anderson in Surviving in Stroke City (Radio 4, Thursday). He was speaking from a position of authority, as a disc-jockey on Radio Foyle, the BBC's local station for Derry / Londonderry, a city where every conversation with a stranger is a small game of codewords and shibboleths designed to check which side of the Loyalist / Protestant-Republican / Catholic divide the other person stands on. ⁹²

Idiom *to play piggy in the middle* je používán v různých mediálních oblastech, jako ve sportu, ekonomice nebo kultuře.

PIGS MIGHT FLY

- nemožná situace

"European Union flags outside the European Commission HQ in Brussels: 'It is even possible that pigs might fly, and a reformation blow through Brussels' gilded haunts, dismantling its directives factory and initiating an austere decentralism.' ⁹³

"So far, the crisis has failed to correct this basic imbalance at the heart of the UK economy. Indeed, public policy has deliberately attempted to make it even worse, through government debt accumulation to support struggling households and ultra low

⁹¹ <http://www.guardian.co.uk/sport/blog/2009/feb/17/chelsea-training-session-guus-hiddink>

⁹² <http://www.independent.co.uk/arts-entertainment/radio--different-strokes-for-different-folks-robert-hanks-on-gerry-andersons-surviving-in-stroke-city-and-the-thin-blue-line-1456311.html>

⁹³ <http://www.guardian.co.uk/commentisfree/2013/jan/15/europe-leaving-makes-no-sense>

interest rates, this in the possibly deluded hope that once the economy is functioning "normally" again, it will miraculously rebalance of its own accord towards net trade and capital formation. And pigs might fly."⁹⁴

*„This, the report implies, removes the need for a decent state pension for all, as we'll all be getting one anyway under the present NIC-based system. And pigs may fly. Accepting for a moment the dubious assumption that the situation will have magically righted itself by 2025, what's to be done about those currently over 45 (accounting for the vast majority of the baby boom bulge), who are still set to suffer?“*⁹⁵

Pigs might fly je nejčastěji užíváno v souvislosti se situací v ekonomice nebo politice jako sarkastická poznámka. Užívá se jako srovnání různých situací. Vyskytuje se jak s modálním slovesem may, tak i might.

SHEEP

BLACK SHEEP

- černá ovce rodiny

*“Duchess of Cambridge's 'black sheep' uncle weds for fourth time, to a convicted fraudster“*⁹⁶

*“A black sheep in the family would give Cameron a lift“*⁹⁷

⁹⁴ <http://blogs.telegraph.co.uk/finance/jeremywarner/100026149/spending-like-a-drunken-sailor-britains-50-year-economic-problem/>

⁹⁵ <http://www.telegraph.co.uk/finance/2925559/Money-surgery.html>

⁹⁶ <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/kate-middleton/9874609/Duchess-of-Cambridges-black-sheep-uncle-weds-for-fourth-time-to-a-convicted-fraudster.html>

“David Cameron brings the kids – but he's the black sheep in Angela Merkel's EU family”⁹⁸

Idiom *black sheep* je nejčastěji užíván s podstatným jménem *family*, ačkoliv může mít význam nechtěné osoby obecně. Ve všech těchto příkladech se nacházel v nadpisech článků zaměřených na známé osobnosti.

WOLF IN SHEEP'S CLOTHING

- vydávat se za někoho jiného

“That contradicts China's official propaganda, which describes the 77-year-old monk as a "wolf in sheep's clothing", bent on splitting Tibet away from China”⁹⁹

“Humble Brett Hodgson a wolf in sheep's clothing”¹⁰⁰

“The Israeli Prime Minister tells the UN General Assembly that the new Iranian President is a "wolf in sheep's clothing" who is seeking to mislead the world about the country's nuclear programme.”¹⁰¹

⁹⁷ <http://blogs.telegraph.co.uk/news/cristinaodone/100215355/a-black-sheep-in-the-family-would-give-america-a-lift/>

⁹⁸ <http://www.independent.co.uk/news/uk/politics/david-cameron-brings-the-kids--but-hes-the-black-sheep-in-angela-merkels-eu-family-8570546.html>

⁹⁹ <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/tibet/10147819/China-may-be-softening-position-on-Dalai-Lama.html>

¹⁰⁰ <http://www.thetimes.co.uk/tto/sport/rugbyleague/article3558985.ece>

¹⁰¹ <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/israel/10348721/Benjamin-Netanyahu-Israel-will-never-let-Iran-have-nuclear-weapons.html>

“A wolf in sheep's clothing: the Audi RS 3 has surprising driving dynamics and refined manners”¹⁰²

Idiom *wolf in sheep's clothing* je používán jak ve spojení s lidmi ve významu vydávat se za někoho jiného, tak ve spojení s věcmi i lidmi, kde si jeho význam můžeme vyložit jako skryté vlastnosti nebo vlohy.

ZASTOUPENÍ IDIOMŮ ZALOŽENÝCH NA NÁZVECH ZVÍŘAT V BRITSKÝCH PERIODIKÁCH

Z britských periodik The Telegraph, The Guardian, The Independent, The Times a The Observer se idiomy založené na názvech daných zvířat nejčastěji vyskytují v The Telegraph, zatímco v novinách The Observer se nevyskytují žádné.

ZASTOUPENÍ DOMÁCÍCH ZVÍŘAT PŘI TVORBĚ IDIOMŮ

Nejčastějšími zástupci domácích zvířat, ze kterých jsou vytvořeny idiomy používané v novinách jsou bull, cat, dog a horse, zatímco cow a goose se vyskytují v idiomatické kombinaci zřídka.

¹⁰²<http://www.telegraph.co.uk/motoring/columnists/neil-lyndon/9018352/Audi-RS-3-Sportback-more-civilised-than-it-appears.html>

ZÁVĚR

Stěžejní publikací pro teoretickou část, která je založena na dlouholetém výzkumu Františka Čermáka, je publikace *Frazeologie a idiomatika*, pojednávající o idiomatice české i obecné, doplněná o další teorie, především ze slovníků a encyklopedií jak českých, tak anglických. Z teoretické části vyplývá, že jsou idiomy nezastupitelnou součástí lexikální roviny. Tato část blíže pojednává o historii idiomů, jazykových a nejazykových oborech podílejících se na lexikonu idiomů, důležité součásti tvorby a užívání idiomů, a to o stereotypu, dále o principech a základech pro obohacování lexikální roviny idiomu, funkcí idiomů, místu frazeologie a idiomatiky v obecné lingvistice a v neposlední řadě dělení idiomů. Analýza idiomů, založená na novinových člancích, konkrétněji z britských novin *The Times*, *The Telegraph*, *The Independent*, *The Guardian* a *The Observer* umístěných na online webovém korpusu *WebCorp.co.uk* potvrdila výskyt idiomů v jiné stylistické rovině, než běžné neformální komunikaci. Idiomy jsou nejčastěji používány ve spojitosti s oblastí sportu, kultury, politiky a financí. Velmi oblíbené je použití idiomů v nadpisech článků. Idiomy jsou tvořeny z různorodých druhů živočichů od hmyzu až po obratlovce. Jen idiomů založených na názvech obratlovců je nespočet, proto byla praktická část omezena právě na názvy domácích zvířat, se kterými se člověk setkával a setkává nejčastěji. Nejčastějším základem pro tvorbu idiomů založených na názvech domácích zvířat jsou tato podstatná jména: bull, cat, chicken, dog a horse. Největší výskyt idiomů založených na názvech zvířat byl zaznamenán v online periodiku *The Telegraph*.

SEZNAM LITERATURY

Primární literatura:

ČERMÁK, F. et al. *Slovník české frazeologie a idiomatiky: Výrazy neslovesné*. Praha: Academia, 1988. ISBN 30-007-83-31

Encyklopedický slovník. Praha: Odeon, 1993. ISBN 80-207-0438-8

KLIMEŠ, L. *Slovník cizích slov*. Praha: SPN, 2010. ISBN 978-80-7235-446-7

KROULÍK, B. a KROULÍKOVÁ, B. *Anglicko-český slovník idiomů*. Praha: Svoboda, 1993. ISBN 25-060-93

Sekundární literatura:

ČERMÁK, F. *Frazeologie a idiomatika – česká a obecná*. Praha: Karolinum, 2008. ISBN 978-80-246-1371-0

CRYSTAL, D. *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. 2.vyd. Cambridge University Press, 2003. ISBN 978-0521530330

MCCARTHY, M. a O'DELL, F. *English Idioms in Use*. Cambridge University Press, 2002. ISBN 0521789575

Internetové zdroje:

Idiomy v angličtině. *Help for English* [online]. 2005 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <<http://www.helpforenglish.cz/article/2006041301-idiomy-v-anglictine>>.

Kinds of Idiomatic Expression . BADGER, S. *eHow* [online]. 1999 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <http://www.ehow.com/info_8665126_kinds-idiomatic-expression.html>.

MARTIN, G. *The Phrases Finder* [online]. 1997 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <<http://www.phrases.org.uk/meanings/cock%20and%20bull%20story.html>>.

Online Etymology Dictionary. D., Harper. [online]. 2001 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <<http://www.etymonline.com/>>

Take the bull by the horns. *Vocabulary.com*. [online]. 2014 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <<http://www.vocabulary.com/dictionary/take%20the%20bull%20by%20the%20horns>>

The Guardian [online]. Guardian News and Media Limited or its affiliated companies 2014 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <<http://www.theguardian.com/uk>>.

The Independent [online]. 2011 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <<http://www.independent.co.uk/>>

The Telegraph. TELEGRAPH MEDIA GROUP LIMITED. [online]. 2014 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <<http://www.telegraph.co.uk/>>.

The Times [online]. 2012 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <<http://www.thetimes.co.uk>>.

WebCorp: Linguist's Search Engine [online]. Research and Development Unit for English Studies, Birmingham City University, © 1999-2013 [cit. 2014-04-21]. Dostupné z: <<http://www.webcorp.org.uk/live/guide-post.jsp>>.

What's the origin of the phrase 'a bull in a china shop'?. *The Times of India* [online]. 2006 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <articles.timesofindia.indiatimes.com/2006-10-14/open-space/27824883_1_phrase-origin-bull>

Which president promised "a chicken in every pot"?. *Infoplease.com* [online]. 2000 [cit. 2014-04-20]. Dostupné z: <<http://www.infoplease.com/askeds/promising-chicken-every-pot.html#ixzz2zRE6IY3M>>